

The Gleaner

Vol 1 (1963)

Η «Συνοπτική έκθεσις των Κασσίων αγώνων» του Ν. Γρηγοριάδη

Ν. Γ. Μαυρής

doi: [10.12681/er.9605](https://doi.org/10.12681/er.9605)

Copyright © 2016, Ν. Γ. Μαυρής

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

Μαυρής Ν. Γ. (2016). Η «Συνοπτική έκθεσις των Κασσίων αγώνων» του Ν. Γρηγοριάδη. *The Gleaner*, 1, 266–267. <https://doi.org/10.12681/er.9605>

Η “ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΣΣΙΩΝ ΑΓΩΝΩΝ,, ΤΟΥ Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗ

[Ἡ συλλογὴ τῶν ἑλληνικῶν βιβλίων μου ἐπλουτίσθηκε πρόσφατα μὲ τὸ ἀκόλουθο φυλλάδιο: ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΣΣΙΩΝ ΑΓΩΝΩΝ.—ὑπὸ Ν. Γρηγοριάδου, Κασσίου. Ἐκ τῆς Τυπογραφίας Ν. Βαρβαρέσου. (Βλ. Ἐμμ. Ν. Φραγκίσκος, Προσθήκες, ἀρ. Α63). Ἡ Βιβλιογραφία Γκίνη - Μέξα δὲν ἐπαρκεῖ γιὰ τὴν χρονολόγησίν του, γιὰτι παρουσιάζει τὸ τυπογραφεῖο Βαρβαρέσου ἀπὸ τὰ 1845 καὶ πέρα (1845 - 1854 Ἐρμούπολη, 1855 Ἀθήνα, 1856 - 1863 Ἐρμούπολη). Προκειμένου λοιπὸν νὰ ἐπιλυθοῦν μὲ τὸν ἀσφαλέστερον τρόπο τὰ σχετικὰ βιβλιογραφικὰ προβλήματα, παρεκάλεσα τὸν Κύριο Ν. Μαυρῆ, διπλὰ ἀρμόδιο στὴν περίστασι αὐτὴν, νὰ ἐξετάσει τὸ φυλλάδιο καὶ νὰ γνωμοδοτήσῃ ὑπεύθυνα γι' αὐτό. Ἀκολουθεῖ τὸ σημεῖωμα τοῦ ἐκλεκτοῦ λογίου, μὲ τὸ ὁποῖο ξεκαθαρίζουν ὁσες ἀπορίες γεννᾶ τὸ δημοσίευμα. Κ. Θ. Δ.].

Τὸ φυλλάδιον τοῦτο δέον, ὅπωςδὴποτε, νὰ συμπεριληφθῆ εἰς τὰς προσθήκας τῆς Βιβλιογραφίας Γκίνη - Μέξα, ὡς ἐκδοθὲν μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1844 καὶ 1862.

Τοῦτο τεκμαίρεται, ἀφ' ἑνὸς διότι ἡ εἰς τὴν σ. 8 φράσις: «Παρευρεθεῖς πάλιν κατὰ τὸ 1843 εἰς τὴν Ἐθνικὴν... Συνέλευσιν», ἀποκλείει τὴν περίπτωσιν τῆς πρὸ τοῦ 1844 ἐκδόσεώς του, ὅπως, ἐξ ἄλλου ἀποκλείεται νὰ ἐξεδόθῃ μετὰ τὸ 1862 καθότι τὸ ἔτος ἐκεῖνο ἀπέθανεν ὁ συγγραφέας. («Ἐπιτροπικόν» Ἐλλ. Προξενείου Ρόδου 20 Ὀκτ. 1865 εἰς Ἀρχεῖον Ἀγωνιστῶν, Ἐθν. Βιβλιοθήκης, Φάκελλος Ν. Γρηγοριάδου ἀρ. 23441).

Διὰ τὸν καθορισμὸν ὁμῶς ἀκριβεστεράς χρονολογίας ἡ πρώτη φράσις τοῦ κειμένου μᾶς παρέχει σημαντικωτάτην ἔνδειξιν: «Εἰς περιστάσεις—γράφει—καθ' ἃς ἤδη ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ΣΚΕΠΤΕΤΑΙ περὶ τῆς ἀμοιβῆς τῶν ἀγῶνων καὶ θυσιῶν παντὸς τόπου ὑφώσαντος τὰ ὄπλα. Ἰσως εἶναι δίκαιον, νὰ ὑποβάλω καὶ ἐγὼ ὀλίγα τινα διὰ τῆς δημοσιότητος, εἰς τὴν κρίσιν τοῦ κοινοῦ καὶ εἰς τὴν δικαιοσύνην τῆς Κυβερνήσεως». Εἰς δὲ τὰς σσ. 11 καὶ 12 ὁμιλεῖ διὰ τοὺς παραγωνρισθέντας καὶ ἀδικηθέντας Κασσίους Ἀγωνιστὰς—μεταξὺ τῶν ὁποίων συγκατελέ-

γετο—και ζητεί από την Κυβέρνησιν τήν αναγνώρισιν και δικαίωσίν των.

Κατά τήν περίοδον όμως 1844 - 1862, μόνον ή Ἐθνική Συνέλευσις τῆς Γ' Σεπτεμβρίου ἠσχολήθη με τὰ ζητήματα αὐτά. Τὸ θέμα τῆς Κάσου ἀνεκινήθη, πράγματι, κατὰ τήν συνεδρίασιν τῆς 26 Φεβρ. 1844 (σ. 561 και 564 τῶν Πρακτικῶν) και ἐξεδόθησαν ψηφίσματα περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀμοιβῆς τῶν Ἀγωνιστῶν. Πρὸς ἐκτέλεσιν σχετικοῦ ψηφίσματος ἐδημοσιεύθη τὸ Β. Δ. τῆς 18 Νοέμβ. 1845: «Περὶ ἀμοιβῆς τῶν ὑπὲρ Πατρίδος ἀγωνισαμένων και θυσιασθέντων» δι' οὗ ὠρίζετο Ἐπιτροπή διὰ νὰ ἐξετάσῃ «τὰς μὴ ἐξακριβωθείσας ἢ ἐξακριβωθείσας και μὴ ἐκτελεσθείσας ἀπαιτήσεις τῶν Ἀγωνιστῶν», ἐνώπιον τῆς ὁποίας κατέφυγεν μάλιστα και ὁ ἴδιος ὁ συγγραφεύς, δι' αἰτήσεώς του τῆς 17 Μαΐου 1846 (Ἀρχεῖον Ἀγωνιστῶν, ἔνθ. ἄνωτ., ἀρ. 23419).

Ἐπὶ τῇ θάσει τῶν ἀνωτέρω δικαιολογημένη εἶναι, φρονοῦμεν, ἡ ὑπόθεσις ὅτι ὁ συγγραφεύς ἐξέδωκε τὸ φυλλάδιον αὐτὸ οὐχὶ μετὰ τήν δημοσίευσιν τοῦ Β. Δ. τῆς 18 Νοεμβ. 1845 ἀλλά, ὡς ρητῶς ἀναφέρεται εἰς τήν πρώτην φράσιν του, κατὰ τήν ἐποχὴν καθ' ἣν ἡ Κυβέρνησις «ΕΣΚΕΠΤΕΤΟ» νὰ προβῇ εἰς τήν σχετικὴν ἐνέργειαν και ἐπομένως πρέπει νὰ ἔχῃ ἐκδοθῇ τοῦτο ἐν Ἀθήναις μεταξὺ Μαρτίου 1844 και Νοεμβρίου 1845.

Ν. Γ. Μαυρῆς